

การป้องกันไฟป่า

ไฟป่า คือ ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตาม แล้วลุกลามไปได้โดยอิสระ ปราศจากการควบคุมทั้งนี้ ไม่ว่าไฟนั้นจะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติ หรือสวนป่าก็ตาม

สาเหตุของการเกิดไฟป่า

เกิดจากธรรมชาติ

เช่น พายุฟ้าผ่า กิ่งไม้เสียดสีกัน ภูเขาไฟระเบิด แสงแดดตกกระทบพริกหิน ปฏิภาณเคมีใต้ดินป่าพรุ เป็นต้น

เกิดจากมนุษย์

การเก็บหาของป่า การเผาไร่ ความประมาท การล่าสัตว์ เป็นต้น

Forest Fire

การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า

การควบคุมไฟป่า (Forest Fire Control) หมายถึง ระบบการจัดการและแก้ปัญหาไฟป่าอย่างครบวงจร เริ่มตั้งแต่การป้องกันมิให้เกิดไฟป่า โดยศึกษาสาเหตุของการเกิดไฟป่าแล้ววางแผนป้องกันหรือกำจัดต้นตอของสาเหตุนั้นเสีย

การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. **การป้องกันไฟป่า** คือ ความพยายามในทุกวิถีทางที่จะป้องกันมิให้เกิดไฟป่า เช่น การรณรงค์ป้องกันไฟป่า การจัดการเชื้อเพลิง เช่น การทำแนวกันไฟ การชิงเผาในพื้นที่ที่สะสมเชื้อเพลิง
2. **การปฏิบัติงานดับไฟป่า** เป็นการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมไฟป่ามิให้ลุกลามเพื่ากำจัดสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ จะต้องเข้าปฏิบัติงานดับไฟให้เร็วที่สุด

การป้องกันการเกิดไฟป่า

1. ตนเองไม่เป็นสาเหตุของการเกิดไฟป่าโดยไม่จุดไฟป่า
2. ช่วยบอกถึงพลเสียและอันตรายจากไฟป่าให้ผู้อื่นทราบ
3. ช่วยแจ้งเหตุและแจ้งเหตุไฟป่าให้เจ้าหน้าที่ทราบ
4. ช่วยดับไฟป่าและจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันไฟป่า

ชนิดของไฟป่า

การแบ่งชนิดของไฟป่า คือ เอาการไหม้เชื้อเพลิงในระดับต่างๆ ในแนวตั้ง ตั้งแต่ระดับชั้นดินขึ้นไปจนถึงระดับยอดไม้เป็นเกณฑ์ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. **ไฟใต้ดิน** คือ ไฟที่ไหม้ชั้นถ่านหินหรือชั้นพีทที่อยู่ใต้ชั้นผิวของพื้นป่า ไฟชนิดนี้อาจไหม้แทรกลงไปใต้พื้นป่าได้หลายฟุตและลุกลามไปเรื่อยๆ ใต้พื้นป่า
2. **ไฟพืชนาน** คือ ไฟที่ไหม้ลุกลามไปตามพืชนาน โดยเผาไหม้เชื้อเพลิงบนพื้นป่า ได้แก่ ใบไม้ กิ่งก้านแห้งที่ตกอยู่บนพื้นป่า
3. **ไฟเรือนยอด** คือ ไฟที่ไหม้ลุกลามจากยอดของต้นไม้หรือไม้พุ่มต้นหนึ่งไปยังยอดของต้นไม้หรือไม้พุ่มต้นอื่น

แนวกันไฟ

แนวกันไฟ หมายถึง แนวกีดขวางตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อหยุดยั้งไฟป่า หรือเพื่อเป็นแนวตรวจการณ์ไฟ หรือเป็นแนวตั้งรับในการดับไฟป่า

วัตถุประสงค์ของการทำแนวกันไฟ

1. เพื่อป้องกันไม่ให้ไฟป่าลุกลามเข้าไปในพื้นที่ที่จะคุ้มครอง
2. เพื่อแบ่งพื้นที่คุ้มครองออกเป็นหลายๆ ส่วน ในการควบคุมไฟ
3. เพื่อใช้เป็นเส้นทางตรวจการณ์ระวังไฟป่า
4. เพื่อเป็นแนวตั้งรับในการดับไฟป่า

การสร้างแนวกันไฟ

การสร้างแนวกันไฟโดยทั่วไปจะประกอบด้วยแนว 2 ชั้น คือ ชั้นนอกเป็นแนวกว้างที่กำจัดไม้พุ่มและไม้พื้นล่างออกจนหมด และชั้นในซึ่งเป็นแนวที่แคบลงอยู่ภายในแนวแรกอีกทีหนึ่ง

วิธีการสร้างแนวกันไฟ

1. **ใช้วิธีกล** คือ การใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักรกล
2. **ใช้สารเคมี** เช่น การใช้ยากำจัดวัชพืชเพื่อทำแนวกันไฟ แต่จะมีผลตกค้างในดินและมีอันตรายต่อสัตว์ป่า เช่น โซเดียมอะซิเตต และการใช้ สารหน่วงการไหม้ไฟ เช่น ไทแอมโมเนียมฟอสเฟต
3. **ใช้พืชที่เขียวอยู่ตลอดปี** โดยการปลูกพืชที่เขียวอยู่ตลอดทั้งปีเป็นแนว เช่น สะเดาช้าง ต้นเสย และกล้วยไม้
4. **ใช้การให้น้ำ** เป็นการให้น้ำแก่พืชที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติเพื่อทำให้พืชที่ปกคลุมแนวกันไฟมีความเขียวอยู่ตลอดเวลา
5. **ใช้การเผา** โดยการเผาพื้นที่ป่าที่เป็นแนวเพื่อกำจัดวัชพืช และเป็นการกระตุ้นการงอกของพืชใหม่และหญ้าสด
6. **ใช้แนวธรรมชาติ** เช่น ลำห้วย แนวหินพา หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ถนน ทางรถไฟ

